

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2e

Stas VWS

IZ

Team A

Ontworpen door

5.1.2e

T

M 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum Document

Kenmerk

3251252-1014882-IZ

Bijlage(n)

-

nota

V (ter beslissing)

Donatie PBM

5.1.2e

- akkoord.
- 1 vraag in bijlage

digitaal 24/10

1 Aanleiding voor deze nota

Het CIBG werkt aan het verantwoord terugbrengen van de voorraad aan persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen bij het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH). Naast verkoop wordt ook ingezet op donatie, onder meer naar derde landen ter bestrijding van de Covid-pandemie aldaar. Met WJZ en het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) zijn hiervoor randvoorwaarden opgesteld. Met deze nota wordt u gevraagd akkoord te gaan met deze randvoorwaarden, mochten verzoeken tot donaties zich de komende tijd voordoen, zodat het CIBG daaraan snel uitvoering kan geven.

2 Besispunten, advies en mogelijk alternatief

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de voorgestelde handelwijze (randvoorwaarden) voor donatie van PBM en medische hulpmiddelen uit de noodvoorraad van het LCH aan derde landen (zie bijlage).
Hoewel donaties aan derde landen naar verwachting geen grote vlucht zullen nemen, kan dit wel bijdragen aan het doelmatig verder afbouwen van de noodvoorraad van het LCH.

Waarom?
Verzadiging
wereldmarkt?
p.2

3 Samenvatting en conclusies

Aan het begin van de Covid-19 crisis zijn veel PBM en medische hulpmiddelen centraal aangekocht (door VWS, dan wel door Mediq ten behoeve van het LCH). Inmiddels is duidelijk dat de noodvoorraad meer dan ruim voldoende is om tenminste zes maanden aan de nationale vraag - ook in pieksituaties - te kunnen voldoen. Omdat de uiterste houdbaarheid van de noodvoorraad beperkt is, werkt het CIBG, dat belast is met het beheer van het LCH, aan het doelmatig afbouwen van de noodvoorraad: de zogenoemde goederen exit-strategie.

Hierbij wordt primair ingezet op verkoop. Hiernaast wordt ingezet op donatie (zowel nationaal als internationaal) en ten slotte, als producten geen waarde meer hebben omdat de houdbaarheid (bijna) is verstreken, op het duurzaam verwerken (vernietigen) van producten.

IZ
Team A
Kenmerk
3251252-1014882-IZ

Zoals gezegd maakt donatie aan (organisaties in) derde landen onderdeel uit van deze strategie. Alhoewel de wereldmarkt voor PBM en medische hulpmiddelen inmiddels redelijk verzadigd lijkt en de verwachting is dat donatie aan derde landen geen grote vlucht zal nemen, komen er nog steeds enkele hulpverzoeken binnen van (organisaties in) derde landen en (vooral) van Nederlandse stichtingen of particulieren die graag een transport van producten naar een ander land mogelijk willen maken. Hierdoor is op ad hoc basis al ervaring opgedaan met dit soort donaties. Die ervaring leert dat het in de praktijk om juridische, administratieve en logistieke redenen gecompliceerd is om een donatie voor elkaar te krijgen. Mede hierom heeft VWS (directies IZ, GMT en WJZ en agentschap CIBG) i.s.m. BZ randvoorwaarden opgesteld om toekomstige verzoeken eenduidig en doelmatig af te kunnen handelen. U vindt de randvoorwaarden in de bijlage.

4 Draagvlak politiek

In de Kamerbrief van toenmalig minister voor MZS van 14 april 2021¹ over de ijzere voorraad PBM en medische hulpmiddelen, is reeds aangekondigd dat er wordt gewerkt aan een plan voor het verantwoord afbouwen van de noodvoorraad. Tevens staat daar vermeld dat een deel van de voorraad gedoneerd zal worden indien deze niet verkocht kan worden.

In het daaropvolgende VSO van 9 juli² hebben enkele fracties aangegeven dat zij het onwenselijk zouden vinden als een deel van de voorraad vernietigd zou moeten worden. Het doen van donaties betekent dat voorkomen wordt dat de betreffende producten in de toekomst wellicht vernietigd zouden moeten worden.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De Volkskrant en nadien andere media waaronder de NOS hebben bericht over de huidige ruime voorraden PBM en medische hulpmiddelen bij het LCH. Daarbij is bericht dat de vraag is teruggelopen en de overheid op zoek is naar andere bestemmingen. Daarop hebben enkele maatschappelijke partijen zich tot het LCH gewend met verzoeken tot donaties aan derde landen. In het NRC van 6 augustus 2021 is betoogd om de "overtollige mondkapjes weg te geven" aan maatschappelijke bestemmingen.

6 Financiële en personele gevolgen

Het mogelijk maken van donaties uit de noodvoorraad van het LCH kost vanwege de bewerkelijkheid behoorlijk wat personele capaciteit (capaciteit die IZ, GMT en BZ zeer beperkt hebben). Verwachting is dat dit door het beperkte aantal hulpverzoeken te ondervangen is. Mocht het aantal stijgen, dan moet hier opnieuw naar worden gekeken.

VWS draagt de inkoop-, beheer- en opslagkosten van de noodvoorraad zelf en dus ook het verlies dat geleden wordt doordat de huidige marktwaarde van de productie een fractie is van de inkoopwaarde. Met FIN is afgestemd

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 805, nr. 114

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 805, nr. 118

dat donaties kunnen plaatsvinden tot een (voorlopig) plafond van maximaal € 20 miljoen aan huidige marktwaarde.

VWS heeft geen budget voor de transportkosten, die uiteenlopen van € 10.000 (beperkte hoeveelheid per schip) tot € 500.000 (grote hoeveelheid per vliegtuig) per donatie. Bij gezamenlijke besluitvorming betaalt BZ de transportkosten, zoals afgesproken met minister Kaag in MR 28/5. Daarnaast zal een verkleining van de voorraad een besparing op opslagkosten met zich meebrengen.

Het opstellen van een schenkingsovereenkomst met het ontvangende land kost capaciteit bij WJZ. Dit kan deels worden opgevangen door het inschakelen van de LA en deels door het werven van twee tijdelijke krachten voor de periode okt-dec. Hier is WJZ mee bezig.

IZ
Team A
Kenmerk
3251252-1014882-IZ

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

Juridisch kan het doneren van PBM enigszins complex zijn afhankelijk van het ontvangende land en bijkomende afspraken met betrekking tot o.a. BTW, vergunningen, douane, transportkosten, verzekeringskosten. WJZ is bezig met het laten opstellen van modelovereenkomsten door de LA die voor elke donatie tot uitgangspunt kan worden genomen.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De randvoorwaarden zijn (op onderdelen) afgestemd met GMT, WJZ, CIBG, PDC-19, BZ en FIN.

9 Gevolgen administratieve lasten

nvt

10. Toezeggingen

nvt

11. Fraudetoets

nvt

12. Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

nvt

Bijlage I: randvoorwaarden donaties LCH aan derde landen

Algemeen:

- De gevraagde middelen zijn uit voorraad leverbaar.
- Donatie gaat niet ten koste van zorg in Nederland.
- De waarde van de gedoneerde goederen blijft cumulatief onder het door MinFin aangegeven plafond (vooralsnog € 20 miljoen op basis van dagwaarde).
- Donatie vindt alleen plaats naar voorafgaand overleg en gezamenlijk akkoord van MinVWS en MinBZ.
- Bij donaties van PBM's ingekocht door Mediq Nederland B.V. geldt tot 1 november 2021 dat ook een akkoord van Mediq nodig is.

kan dit ^{met een} ~~aanvraag~~
 aansloeg
 bekennend
 zijn?

Bij verzoek van een andere overheid:

- We werken enkel vraaggestuurd, d.w.z in reactie op een concrete hulpvraag – bilateraal of via het EU *Civil Protection Mechanism*.
- Donatie draagt bij aan de bilaterale relatie; het ontvangende land is een belangrijke bilaterale partner van NL, of/en er zijn politieke of humanitaire overwegingen om te doneren.
- Er is sprake van voldoende uitvoeringscapaciteit bij (1) GMT/PDC-19/IZ/WJZ; (2) voldoende capaciteit bij BZ (TF Covid steun, Nederlandse ambassade ontvangende land); en (3) voldoende capaciteit bij ontvangende land om de donatie te faciliteren.
- De technische specificaties en beschikbare certificeringsdocumenten van de PBMs komen overeen met de wensen en eisen van de ontvangende partij.
- De ontvangende partij is bereid om zorg te dragen voor de inklaring, customs clearance, handling en distributie nadat de PBMs zijn afgeleverd in de haven (CIF/CFR incoterm), incl. bijbehorende kosten.
- De ontvangende partij gaat akkoord met het opstellen van een donatieovereenkomst waarin de juridische aansprakelijkheid van de PBMs wordt verlegd van de Nederlandse overheid naar de ontvangende partij.
- De ontvangende partij kan een vrijstelling op Btw en importheffingen regelen, of is bereid deze kosten zelf te dragen.
- De donatie kan uitgevoerd worden ruim voor het verstrijken van de houdbaarheid van de producten.
- De donatie wordt idealiter per zeevracht vervoerd (i.p.v. luchtvracht) gezien de grote kostenvoordelen.
- In geval van een hulpvraag van een land wordt in principe de route via de EU gevolgd zodat afstemming met andere lidstaten mogelijk is, en een eventuele subsidie voor de kosten kan worden aangevraagd, mits de capaciteit bij VWS dat toestaat.

Bij verzoek van een stichting/organisatie:

- In geval van een hulpvraag van een stichting wordt vooraf een check gedaan op: (1) o.a. certificering, betrouwbaarheid en effectiviteit van de stichting, zowel in Nederland als het ontvangende land; (2) daadwerkelijke behoefte is in het betreffende land via officiële kanalen (ambassade, WHO, EU).
- De Nederlandse stichting draagt daarnaast zelf verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en de kosten van de donatie.